



JANUARY 2021 / Vol:7, Issue:35 / pp.17-29

Arrival Date : 21.11.2020

Published Date : 28.01.2021

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.31589/JOSHAS.491>

Cite As : Dumangöz, P.D. & Çavuşoğlu, S.B. (2021). "Avrupa Üniversiteleri Tenis Şampiyonası' Na Katılan Antrenörlerin Perspektifinden Antrenör-Sporcu İlişkisinin İncelenmesi", Journal Of Social, Humanities and Administrative Sciences, 7(35):17-29.

Research Article

## AVRUPA ÜNİVERSİTELERİ TENİS ŞAMPİYONASI'NA KATILAN ANTRENÖRLERİN PERSPEKTİFİNDEN ANTRENÖR-SPORCU İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Examining the Coach-Athlete Relationship from the Perspective of the Coaches Participating in the European Universities Tennis Championship

Öğr.Gör. Pero Duygu DUMANGÖZ

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı, Doktora Öğrencisi, İstanbul/Türkiye

ORCID ID: 0000-0002-2827-5538

Doç.Dr. Selçuk Bora ÇAVUŞOĞLU

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul/Türkiye

ORCID ID: 0000-0003-4163-9655



### ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Avrupa Üniversiteleri Tenis Şampiyonası' na katılan antrenörlerin algıları çerçevesinde antrenör-sporcu ilişkisi düzeylerinin ve ilişki alt boyutlarının cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu ve çalışma süresi değişkenlerine göre farklılaşp farklılaşmadığını ortaya koymaktır. Araştırmada amaçsal örnekleme stratejilerinden biri olan ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Bir araştırmada gözlem birimleri belli niteliklere sahip kişiler, olaylar, nesnelere ya da durumlardan oluşturulabilir. Bu durumda örneklem için belirlenen ölçütü karşılayan birimler, örnekleme alınır (Büyüköztürk ve diğ., 2013). 2019 yılında Karadağ' ın başkenti Podgorica' da gerçekleşen Avrupa Üniversiteleri Tenis Şampiyonası' na katılan 18 farklı ülkeden (İsviçre, Avusturya, Arnavutluk, Fransa, Almanya, Yunanistan, İsrail, İtalya, Karadağ, Norveç, Polonya, Portekiz, Rusya, İspanya, Türkiye, İngiltere, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Hırvatistan) toplam 31 üniversitenin tenis antrenörü çalışmanın katılımcı grubunu oluşturmaktadır (n=31). Katılımcılar çalışmada gönüllü olarak yer almıştır. Çalışmada veri toplamak amacıyla katılımcılara, araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ve Jowett ve Ntoumanis (2004) tarafından geliştirilen Antrenör-Sporcu İlişkisi Ölçeği (The Coach-Athlete Relationship Questionnaire/CART-Q) nin antrenörler için olan formu uygulanmıştır. Araştırmaya başlamadan önce ölçeğin kullanım izni ilgili bilim insanlarından yazılı olarak alınmıştır. Araştırma kapsamında Karadağ' ın başkenti Podgorica' ya gidilmiş ve ölçekler yüz yüze görüşme yöntemiyle uygulanmıştır. Verilerin analizinde SPSS 26.0 paket programı kullanılmıştır. Elde edilen veriler betimleyici istatistiklerin yanı sıra t-testi, Shapiro-Wilk testi, Levene testi, Kruskal-Wallis H testi, Mann Whitney U testi ve ANOVA teknikleri aracılığıyla analiz edilmiştir. Hata payı 0,05 olarak kabul edilmiştir (p<0,05). Araştırma bulgularına göre, antrenör-sporcu ilişkisi alt boyutlarında ilişkisi merak edilen antrenör yaşı, cinsiyeti, medeni durumu, eğitim durumu ve çalışma süresi değişkenlerine bağlı olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Özellikle ulusal literatürde bu alanda yeterince çalışmanın olmaması, yapılan çalışmaların da ağırlıklı olarak sporcu perspektifinden ele alınması (Bezci, 2016; Güllü, 2018; Avcı, Çepikkurt ve Kale, 2018; Ramazanoğlu, 2018; Selazgi ve Çepikkurt, 2015), antrenörlerin perspektifinden konunun incelenmesi bakımından bu çalışmanın ve sonuçlarının alana ışık tutacağı düşünülmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** Antrenör, Sporcu, İlişki, Tenis

### ABSTRACT

The purpose of this study is to reveal whether the levels of coach-athlete relationship and relationship sub-dimensions differ according to the variables of gender, age, marital status, educational status and working time within the framework of the perceptions of the coaches participating in the European Universities Tennis Championship. Criterion sampling, which is one of the purposeful sampling strategies, was used in the study. Observation units in a study can be formed from persons, events, objects or situations with certain qualities. In this case, units that meet the criteria determined for the sampling are included in the sampling (Büyüköztürk et al., 2013). Montenegro in 2019 's capital Podgorica' also realized that the European University Tennis Championship in participating from 18 different countries (Switzerland, Austria, Albania, France, Germany, Greece, Israel, Italy, Montenegro, Norway, Poland, Portugal, Russia, Spain, Turkey, England, Turkish Republic of Northern Cyprus and Croatia), a total of 31 tennis coaches from universities constitute the participant group of the study (n = 31). Participants took part in the study voluntarily. The personal information form prepared by the researcher and the Coach-Athlete Relationship Questionnaire (CART-Q) developed by Jowett and Ntoumanis (2004) were applied to the participants to collect data in the study. Before starting the research, permission to use the scale was obtained in writing from the relevant scientists. Within the scope of the research, we visited Podgorica, the capital of Montenegro, and the scales were applied by face to face interview method. SPSS 26.0 package program was used to analyze the data. In addition to descriptive statistics, the obtained data were analyzed by t-test, Shapiro-Wilk test, Levene test, Kruskal-Wallis H test, Mann Whitney U test and ANOVA techniques. The level of significance was accepted as p<0.05. According to the findings of the study, no significant difference was found in the sub-dimensions of the coach-athlete relationship depending on the variables of the coach's age, gender, marital status, educational status and working time. Especially in the national literature, there are not enough studies in this field, and the studies are mainly handled from the perspective of athletes (Bezci, 2016; Güllü, 2018; Avcı, Çepikkurt, & Kale, 2018; Ramazanoğlu, 2018;

Selağzı & Çepikkurt, 2015), examining the subject from the perspective of the coaches. It is thought that this study and its results will shed light on the field.

**Key Words:** Coach, Athlete, Relationship, Tennis

## 1. GİRİŞ

İnsan ilişkilerinin temelinde iletişim yatmaktadır. Bu bağlamda özellikle kişiler arası ilişkiler çerçevesinde iletişim ve ilişki kavramlarını tanımlamak gerekmektedir. Ancak her iki kavrama da farklı pencerelerden bakılmış birçok tanım ortaya atılmıştır.

Literatürde yer alan tanımların ortak noktalarından hareketle iletişim, en küçüğünden, en büyüğüne toplumu oluşturan tüm birimlerin, aralarında bilgi, duygu, düşünce, davranış gibi unsurların aktarıldığı ve bu aktarımın belli bir süreçte ve seçilen bir kanal vasıtasıyla gerçekleştiği, mesajı alanda değişikliğe yol açan tek veya çift yönlü bir olgu, bir sistemdir (Dumangöz, 2019).

Sporadaki sosyal ve kişisel ilişkiler, kişisel refah ve performans başarısı üzerinde derin etkilere sahip olabilmektedir (Estell ve diğ., 2002; Keegan, ve diğ., 2009; Kodzi, ve diğ., 2014). Organize gençlik sporunda, hem antrenörler hem de ebeveynler, sporcuların fiziksel ve psiko-sosyal gelişiminde etkilidir. Antrenörler, ebeveynler ve sporcular, oluşturulan ilişkilerin kalitesinin hem beceri gelişimine hem de performans başarısına önemli ölçüde katkıda bulunabileceği atletik üçgeni (Hellstedt, 1987) oluşturur (Côté ve Gilbert, 2009; Jowett ve Timson-Katchis, 2005). Sporcular, rekabetçi spor bağlamında büyüdükçe ve geliştikçe, antrenörleri ile önemli miktarda zaman geçirmeye başlarlar. Bu nedenle, antrenörlerin ve sporcuların atletik kariyerleri boyunca geliştirdikleri ve sürdürdükleri ilişki kalitesi, kişisel ve profesyonel ihtiyaçların ve performans hedeflerinin karşılandığı sağlam bir platform haline gelir (Jowett, 2005a; Jowett ve Shanmugam, 2016).

Antrenör-sporcu ilişkisi, antrenör ve sporcunun karşılıklı ve nedensel (Jowett, 2005b) olarak birbirlerinin duygu, düşünce ve davranışlarından etkilenmesini ifade etmektedir (Avcı ve diğ. (2018). Spor ortamlarının temelinde antrenmanlar ve turnuvalarda antrenör-sporcu ilişkisinden söz etmek mümkündür. Sosyal ve dinamik bir yapıda olan bu ilişkilerin birlikte yorumlanması gerekmektedir ve bu özel bir çabayı gerektirir (Lyle, 2007).

Spor ortamlarının liderleri olarak tanımladığımız antrenörler, sporcuları ile uzun vakitler geçirdiğinden ve sporcularını iyi tanıyan, onların gereksinimlerini karşılayan kişiler olarak, sporcuları ile kurdukları ilişkinin düzeyi ve bu ilişkinin algılanma boyutu oldukça önemli görülmektedir. Sporcular antrenörlerinden sadece teknik ve taktik bilgi anlamında destek beklemezler, bunların yanı sıra antrenörlerinin iyi bir kişiliğe sahip olmalarını ve iyi bir çalıştırıcı olmalarını beklerler. İlişkinin çift yönlü olmasının bir gereği olarak antrenörlerde sporcularının, iyi bir kişiliğe sahip olmalarını ve disiplinli olmalarını beklemektedir. Antrenör tarafından önceden planlanan hedeflere ulaşabilmenin temelinde antrenör-sporcu ilişkisi önemli bir yere sahiptir.

Sporcu performansında önemli bir yere sahip olan antrenör-sporcu ilişkisi konusunun günümüzde merak edilen bir konu olması ancak özellikle ulusal literatürde yeterince çalışmanın olmaması, yapılan çalışmaların da ağırlıklı olarak sporcu perspektifinden ele alınması (Bezci, 2016; Güllü, 2018; Avcı, Çepikkurt ve Kale, 2018; Ramazanoğlu, 2018; Selağzı ve Çepikkurt,2015), antrenörlerin perspektifinden konunun incelenmesi bakımından bu çalışmanın ve sonuçlarının alana ışık tutacağı düşünülmektedir.

## 2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Antrenörlükte antrenör-sporcu ilişkisi, sporcunun gerek fiziksel gerekse psikolojik ve sosyal gelişiminde önemli bir etkidir (Jowett ve Cockerill, 2003). Sporun bir başarı süreci olarak ele aldığımızda Iso-Ahola (1995) tarafından ortaya konulan teori, spor performansının kişisel ve kişilerarası unsurların bir işlevi olarak ortaya çıkabileceğini savunmuştur. Dolayısıyla sportif başarının yukarı ivme kazanması için burada bahsedilen kişisel ve kişilerarası unsurların gerek antrenör gerekse sporcu açısından geliştirilmesi gerekmektedir (Selağzı ve Çepikkurt, 2014).

Antrenörlük bir bilim olduğu kadar bir sanattır. Antrenör, sporu hakkında çok miktarda bilgi ve bilimsel veriyi özümsemek ve bunları pratiğe ve eğitim programlarına çevirmek zorundadır. Bu sürecin başarısı veya başarısızlığı büyük ölçüde antrenörün deneyimine, kaynakların mevcudiyetine, etkinlik veya spor hakkındaki bilgilerine ve antrenörlüğünü yaptığı sporcularla ilişkilerine bağlıdır. Spor branşlarını çevreleyen bilimsel ilkeleri anlayarak, bir sporcunun tam potansiyeline ulaşmasına yardımcı olacak iyi tasarlanmış bir eğitim programı geliştirilebilir. Antrenörlük sanatı, bilimi anlamak ve uygulamaktadır (Shon ve Shon, 2005).

Antrenörlükte kişilerarası bir ilişki yaklaşımı iki temel nedenden ötürü önemlidir:

- a) Antrenörlüğün bireysel sporcuların performansını üzerindeki etkisinden dolayı
- b) Çok sayıda benzer ilişkinin pozitif dinamiklerinin sporcuları, antrenörleri ve spor ortamlarını geniş ölçüde etkilemesi

Diğer herhangi bir ilişki türü gibi antrenör-sporcu ilişkisi de, ilişkiye dahil olan bireylerin gelişimi ve istikrarı veya değişimi için büyük psikolojik öneme sahiptir.

Pozitif bir antrenör-sporcu ilişkisi içerisinde sporcunun motivasyonu artarken bir taraftan da sporcunun kendisini çok yönlü geliştirebilmesi için gerekli ortam oluşmaktadır.

Günümüze kadar antrenör-sporcu ilişkisini açıklamak üzere birçok model ve bir çok yaklaşım geliştirilmiştir. Bunlardan Wylleman (2000), geliştirdiği modele göre antrenör-sporcu ilişkisinde davranışların etkili olduğu ve bu davranışların da Sosyallik-Duygusalılık, Kabullenme-Red ve Baskınlık-Boyun Eğme boyutlarından oluştuğunu ileri sürülmüştür. LaVoi (2004)' nin geliştirdiği modele göre antrenör-sporcu ilişkisi içerisinde "Güvenirlilik, Birliktelik, Yetki, Çatışma ve Farklılığı Çözme Becerisi" kavramlarının önemi üzerinde durulmaktadır. Bir diğer kavramsal model, aynı zamanda bu çalışmanın da temelini oluşturan, Jowett ve Ntoumanis (2004) tarafından geliştirilen modeldir. Buna göre antrenör-sporcu ilişkisi hem antrenör açısından hem de sporcu açısından ilişkili duygu, düşünce ve davranışlara dayanmaktadır. İlişki içerisinde iki kişinin varlığı söz konusu olduğuna göre tek taraflı bir durumdan söz edilememektedir. Bu model üç alt boyuttan oluşmaktadır. Bunlar, yakınlık (closeness), bağlılık (commitment) ve tamamlayıcılık (complementary)dir.

Yakınlık, bağlılık ve tamamlayıcılık kavramları bir antrenörün ve bir sporcunun duygularını (karşılıklı güven, saygı, kişiler arası beğenme), bilişlerini (ilişkiyi zaman içinde sürdürme niyetleri) ve davranışlarını (işbirlikçi etkileşim eylemleri) tanımlar. Kişilerarası algı, antrenör-sporcu ilişkisinin içeriğini ve niteliğini tanımlayan bir diğer önemli bileşendir. Sosyal psikoloji literatürü, iki ana algı kümesi tanımlamıştır: doğrudan / öz algılar ve meta algılar. Doğrudan algılar, bir kişinin başka bir kişiyi nasıl düşündüğü, hissettiği ve ona karşı nasıl davrandığı ile ilgilidir (ör. antrenörüm / sporcuma güvenirim). Meta-algılamalar ise, bir kişinin başka bir kişinin düşüncelerinin, duygularının ve davranışlarının içeriğini doğru bir şekilde çıkarma yeteneğiyle ilgilidir (ör. antrenörüm / sporcum bana güveniyor) (Jowett ve Chaundy, 2004).

Günümüze kadar yapılan çalışmalara göre, sporcunun spor kariyerinde elde ettiği başarının yanı sıra benlik saygısı, iş disiplini, konsantrasyonun artması, memnuniyeti ve spordan tatmin olması için pozitif yönde bir antrenör-sporcu ilişkisinin varlığına ihtiyaç duyulmaktadır (Jowett ve Cockerill, 2003; Jowett, 2005b; Keskin ve diğ., 2018). Kurulan ilişkinin kalitesi spor başarısının da düzeyini işaret etmektedir (Adie ve Jowett, 2010; Jowett ve Meek, 2000; Jowett ve Ntoumanis, 2004).

### 3. BULGU ve TARTIŞMALAR

#### 3.1. Araştırma Amacı ve Yöntemi

Avrupa üniversitelerinde görevli tenis antrenörlerinin perspektifinden antrenör-sporcu ilişkisinin cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu ve çalışma süresi değişkenlerine göre incelenmesi bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Karadağ' da düzenlenen 2019 Avrupa Üniversiteler Tenis Şampiyonası' na katılan üniversitelerin antrenörleri ile görüşülmüştür. EUSA (Avrupa Üniversite Sporları Birliği) tarafından açıklanan resmi verilere göre toplam 18 farklı ülkeden 35 üniversitenin katılımıyla gerçekleşen şampiyonadan toplam 35 antrenöre ulaşılmış ancak 31 antrenörün ölçek formları değerlendirmeye alınmıştır. Araştırmaya dâhil olan antrenörlerin temsil ettikleri ülkeler İsviçre, Avusturya, Arnavutluk, Fransa, Almanya, Yunanistan, İsrail, İtalya, Karadağ, Norveç, Polonya, Portekiz, Rusya, İspanya, Türkiye, İngiltere, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Hırvatistan' dır. Araştırmada amaçsal örnekleme stratejilerinden biri olan ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Bir araştırmada gözlem birimleri belli niteliklere sahip kişiler, olaylar, nesnelere ya da durumlardan oluşturulabilir. Bu durumda örneklem için belirlenen ölçütü karşılayan birimler, örnekleme alınır (Büyüköztürk ve diğ., 2013).

Çalışmada veri toplamak amacıyla katılımcılara, kişisel bilgi formu ve Jowett ve Ntoumanis (2004) tarafından geliştirilen Antrenör-Sporcu İlişkisi Ölçeği (The Coach-Athlete Relationship Questionnaire/CART-Q) nin antrenörler için olan formu uygulanmıştır. Araştırmacı tarafından İngilizce bilen kişilerden oluşan 3 kişilik bir ekiple Karadağ' ın başkenti Podgorica' ya gidilmiş ve ölçekler yüz yüze görüşme yöntemiyle uygulanmıştır. Şampiyonaya katılan 35 antrenöre de ulaşılmış ancak 31 antrenör çalışmaya katılma konusunda gönüllü

olmuştur. Her antrenöre araştırmanın amacı ve ölçekler hakkında kısa bir bilgi verilmiş, sonra uygulama gerçekleştirilmiştir. Araştırmada örneklemin, evrenin tüm özelliklerini yansıttığı ve temsil yeterliliğinde olduğu ve katılımcıların ölçeklere objektif ve samimi olarak cevap verdikleri varsayılmaktadır.

**Kişisel Bilgi Formu:** Katılımcıların cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu, çalışma süresini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından oluşturulmuş formdur.

**Antrenör-Sporcu İlişkisi Ölçeği (The Coach-Athlete Relationship Questionnaire/CART-Q):** Çalışmada Jowett ve Ntoumanis (2004) tarafından geliştirilen antrenör-sporcu ilişkisi ölçeği kullanılmıştır. Ölçek sporcular ve antrenörler için 11'er maddeden oluşan iki formdan oluşmaktadır. Tüm maddeleri, 1 "Kesinlikle Katılmıyorum" ile 7 "Kesinlikle Katılıyorum" arasında değişen Likert tipi 7 puanlık bir ölçekte ölçülmüştür. Bu çalışmada antrenörlerin sporcularıyla olan ilişkisinin değerlendirildiği antrenör formu kullanılmıştır. Ölçek yakınlık, bağlılık ve tamamlayıcılık olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır.

**Yakınlık,** ilişkinin duygusal tonunu tanımlar ve antrenör ve sporcunun ne kadar bağlı olduklarını veya duygusal bağlılıklarının derinliğini yansıtır. Antrenörler ve sporcuların beğeni, güven, saygı ve takdir ifadeleri, olumlu bir kişilerarası ve duygusal ilişkiyi gösterir. **Bağlılık,** antrenörlerin ve sporcuların zaman içinde atletik ortaklıklarını sürdürme niyetini veya arzusunu yansıtır. Antrenör ve sporcu arasındaki bağlantının bilişsel bir temsili olarak görülür. Tamamlayıcılık, antrenör ile sporcu arasındaki işbirlikçi ve etkili olarak algılanan etkileşimi tanımlar. Tamamlayıcılık, kişilerarası davranışların bağlılık motivasyonunu yansıtır ve duyarlı, arkadaş canlısı, rahat ve istekli olma gibi davranışsal özellikleri içerir (Yang ve Jowett, 2012).

Verilerin analizinde SPSS 26.0 paket programı kullanılmıştır. Elde edilen veriler betimleyici istatistikler aracılığıyla analiz edilmiştir. Yapılan diğer veri analiz yöntemleri aşağıda tablo başlıkları ile birlikte verilmiştir. p anlamlılık düzeyi 0,05 olarak kabul edilmiştir ( $p < 0,05$ ).

### 3.2. Bulgular

Antrenörlerin kişisel özelliklerine ilişkin betimsel istatistikler ve araştırma amaçları doğrultusunda yapılan analizler alt başlıklar halinde sunulmuştur.

Tablo 1. Antrenörlerin Cinsiyetlerine İlişkin İstatistiksel Dağılımları

	Sıklık	Oran
Erkek	22	71,0
Kadın	9	29,0
Toplam	31	100,0

Çalışmaya katılan antrenörlerin cinsiyet dağılımı 22(%71) erkek; 9(%29) kadın olarak gözlenmiştir.

Tablo 2. Antrenörlerin Yaşlarına İlişkin İstatistiksel Dağılımları

	Sıklık	Oran
26	2	6,5
28	1	3,2
29	3	9,7
30	4	12,9
31	1	3,2
32	1	3,2
33	1	3,2
34	1	3,2
35	2	6,5
37	1	3,2
40	2	6,5
41	2	6,5
42	3	9,7
43	2	6,5
44	1	3,2
45	2	6,5
47	1	3,2
48	1	3,2
Toplam	31	100,0

Çalışmada yer alan 31 antrenörün 26 ile 48 yaş aralığında olduğu ve tüm gözlemler içerisinde en az gözlenen yaşların; 1' er (%3,2) kişi ile 28,31,32,33,34,37,44,47 ve 48 yaşındaki antrenörler olup, en fazla gözlenen yaşın 4(%12,9) kişi ile 30 yaşındaki antrenörler olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3. Antrenör Yaş Kategorisi Dağılımları

	Sıklık	Oran
26-32 Yaş	12	38,7
33-40 Yaş	7	22,6
40 Yaş Üzeri	12	38,7
Toplam	31	100,0

Çalışmada yer alan antrenörler 26-32 yaş, 33-40 yaş, 40 yaş ve üzeri olarak üç kategori olarak incelendiğinde; 26-32 yaş arasındaki antrenörler 512 kişi ile tüm antrenörler içerisinde %38,7' lik bir paya sahiptir. 33-40 yaş arasındaki antrenörler 7 kişi ile tüm antrenörler içerisinde %22,6' lık bir paya sahip iken 40 yaş ve üzeri antrenörler 12 kişi ile %38,7' lik paya sahiptir.

Tablo 4. Antrenörlerin Medeni Durumlarına İlişkin İstatistiki Dağılımları

	Sıklık	Oran
Evli	25	80,6
Bekâr	6	19,4
Toplam	31	100,0

Çalışmada yer alan 31 antrenörün medeni durumlarına göre dağılımı incelendiğinde; 25(%80,6) antrenörün evli, 6(%19,4) antrenörün ise bekâr olduğu gözlenmiştir.

Tablo 5. Antrenörlerin Eğitim Durumlarına İlişkin İstatistiki Dağılımları

	Sıklık	Oran
Lisans	14	45,2
Lisansüstü	17	54,8
Toplam	31	100,0

Çalışmada yer alan 31 antrenörün eğitim durumlarına göre dağılımı incelendiğinde; 14(%45,2) antrenörün lisans, 17(%54,8) antrenörün ise lisansüstü eğitim düzeyinde olduğu gözlenmiştir.

Tablo 6. Antrenörlerini Çalışma Sürelerine İlişkin İstatistiki Dağılımları

	Sıklık	Oran
4	1	3,2
5	2	6,5
6	2	6,5
7	3	9,7
8	1	3,2
9	2	6,5
10	2	6,5
11	1	3,2
12	1	3,2
14	1	3,2
16	1	3,2
17	1	3,2
19	2	6,5
20	4	12,9
21	3	9,7
24	2	6,5
25	1	3,2
26	1	3,2
Toplam	31	100,0

Çalışmada yer alan 31 antrenörün çalışma sürelerinin 4-26 yıl aralığında olduğu ve tüm gözlemler içerisinde en az gözlenen sürenin; 1 (%3,2) yıl olup, en fazla gözlenen yılın 4(%12,9) ile 20 yıllık çalışma süresine sahip antrenörlerin olduğu belirlenmiştir.



Tablo 7. Antrenörlerin Çalışma Süresi Kategorisi Dağılımları

	Sıklık	Oran
4-11 Yıl	14	45,1
12-19 Yıl	6	19,4
20-26 Yıl	11	35,5
Toplam	31	100,0

Çalışmada yer alan antrenörler hakkında; 4-11 yıl, 12-19 yıl, 20-26 yıl çalışma süresi olarak üç kategori olarak incelendiğinde; 4-11 yıl arası çalışma süresine sahip antrenörler arasındaki 14 kişi ile tüm antrenörler içerisinde %45,1'lik bir paya sahiptir. 12-19 yıl arasındaki antrenörler 6 kişi ile tüm antrenörler içerisinde %19,4'lük bir paya sahip iken 20-26 yıl arası çalışma süresine sahip antrenörler 11 kişi ile %35,5'lik paya sahiptir.

Tablo 8. Antrenörlerin Yaşlarına Göre Çalışma Sürelerinin Dağılımı

		4-11 Yıl	12-19 Yıl	20-26 Yıl	Toplam
26-32 Yaş	Sıklık	12	0	0	12
	Yaşa Göre Çalışma Süresi Oranı	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
33-40 Yaş	Sıklık	2	4	1	7
	Yaşa Göre Çalışma Süresi Oranı	28,6%	57,1%	14,3%	100,0%
40 Yaş Üzeri	Sıklık	0	2	10	12
	Yaşa Göre Çalışma Süresi Oranı	0,0%	16,7%	83,3%	100,0%
Toplam	Sıklık	14	6	11	31
	Yaşa Göre Çalışma Süresi Oranı	45,2%	19,4%	35,5%	100,0%

Çalışmada yer alan 31 antrenörün yaş aralıklarına göre çalışma süresi kategorine nasıl dağıldığı incelenmiştir. Buna göre 26-32 yaşındaki 12 tamamının 4-11 yıl çalışma süresine sahip olduğu belirlenmiştir.

33-40 yaş aralığındaki 7 antrenörün %28,6(2)'sinin 4-11 yıl, %57,1(4)'ünün 12-19 yıl ve %14,3(1)'ünün 17-21 yıl çalışma süresine sahip olduğu gözlenmiştir.

40 yaş ve üzeri 12 antrenörün hiçbirinin 4-11 yıl arasında antrenman yapmadığı, %16,7(2)'sinin 12-19 yıl ve %83,3(10)'ünün 20-26 yıl çalışma süresine sahip olduğu gözlenmiştir.

Tablo 9. Antrenörlerin Cinsiyetlerine Göre Çalışma Sürelerinin Dağılımı

		4-11 Yıl	12-19 Yıl	20-26 Yıl	Toplam
Erkek	Sıklık	9	5	8	22
	Cinsiyete Göre Çalışma Süresi Oranı	40,9%	22,7%	36,4%	100,0%
Kadın	Sıklık	5	1	3	9
	Cinsiyete Göre Çalışma Süresi Oranı	55,6%	11,1%	33,3%	100,0%
Toplam	Sıklık	19	6	11	31
	Cinsiyete Göre Çalışma Süresi Oranı	61,3%	19,4%	35,5%	100,0%

Çalışmada yer alan 31 antrenörün cinsiyete göre çalışma süresi kategorine nasıl dağıldığı incelenmiştir. Buna göre 22 erkek antrenörün %40,9(9)'unun 4-11 yıl, %22,7(5)'sinin 12-19 yıl ve %36,4(8)'ünün 20-26 yıl çalışma süresinin bulunduğu belirlenmiştir. Kadın antrenörün dağılımı incelendiğinde; 9 kadın antrenörün %55,6(5)'sinin 4-11 yıl, %11,1(1)'inin 12-19 yıl ve %33,3(3)'ünün 20-26 yıl çalışma süresine sahip olduğu gözlenmiştir.

Tablo 10. Antrenörlerin Medeni Durumlarına Göre Çalışma Sürelerinin Dağılımı

		4-11 Yıl	12-19 Yıl	20-26 Yıl	Toplam
Evli	Sıklık	15	1	9	25
	Medeni Duruma Göre Çalışma Süresi Oranı	60,0%	4,0%	36,0%	100,0%
Bekar	Sıklık	4	0	2	6
	Medeni Duruma Göre Çalışma Süresi Oranı	66,7%	0,0%	33,3%	100,0%
Toplam	Sıklık	19	1	11	31
	Medeni Duruma Göre Çalışma Süresi Oranı	61,3%	3,2%	35,5%	100,0%

Çalışmada yer alan 31 antrenörün medeni duruma göre çalışma süresi kategorine nasıl dağıldığı incelenmiştir. Buna göre 25 evli antrenörün %60,0(15)'inin 4-11 yıl, %4,0(1)'ünün 12-19 yıl ve %36,0(9)'ünün 20-26 yıl çalışma süresinin bulunduğu belirlenmiştir. Bekar antrenörün dağılımı incelendiğinde; 6 bekar antrenörün %66,7(4)'sinin 4-11 yıl ve %33,3(2)'ünün 20-26 yıl çalışma süresine sahip olduğu gözlenmiştir.

Tablo 11. Antrenörlerin Eğitim Durumlarına Göre Çalışma Sürelerinin Dağılımı

		4-11 Yıl	12-19 Yıl	20-26 Yıl	Toplam
Lisans	Sıklık	7	1	6	14
	Eğitim Durumuna Göre Çalışma Süresi Oranı	50,0%	7,1%	42,9%	100,0%
Lisansüstü	Sıklık	12	0	5	17
	Eğitim Durumuna Göre Çalışma Süresi Oranı	70,6%	0,0%	29,4%	100,0%
Toplam	Sıklık	19	1	11	31
	Eğitim Durumuna Göre Çalışma Süresi Oranı	61,3%	3,2%	35,5%	100,0%

Çalışmada yer alan 31 antrenörün eğitim duruma göre çalışma süresi kategorine nasıl dağıldığı incelenmiştir. Buna göre 14 lisans mezunu antrenörün %50,0(7)'sinin 4-11 yıl, %7,1(1)'inin 12-19 yıl ve %42,9(6)'unun 20-26 yıl çalışma süresinin bulunduğu belirlenmiştir. Lisansüstü mezunu antrenörün dağılımı incelendiğinde; 17 lisansüstü mezunu antrenörün %70,6(12)'sının 4-11 yıl ve %29,4(5)'ünün 20-26 yıl çalışma süresine sahip olduğu gözlenmiştir.

***“Antrenör yaş gruplarına göre, antrenör-sporcu ilişkisi ölçeğinde aldıkları skorlar arasında anlamlı bir fark var mıdır?”***

Yaş grupları 26-32 yaş, 33-40 yaş ile 40 ve yaş üzeri şeklindedir. İki'den fazla grup için ortalamaların karşılaştırılmasında uygulanacak olan metodu belirlemek için ilk önce ANOVA'nın uygulanabilirliği için varsayımlar incelendi.

Yaş kategorilerine göre yakınlık skoru, bağlılık skoru, tamamlayıcılık skoru ve bunlara ilişkin toplam skorların normal dağılıma uygunluğu Shapiro-Wilk testi ile incelenmiştir. Buna göre “Antrenör-Sporcu İlişkisi Toplam Skoru (Antrenör)” değişkeni hariç tüm değişkenlerin normal dağılıma uygun dağılmadığı belirlenmiştir ( $p < 0,05$ ). Bu sebeple normal dağılım göstermeyen değişkenlerin ortalamalarının arasında fark olup olmadığının, Kruskal-Wallis H testi ile incelenmesi uygun görülmüştür.

“Antrenör-Sporcu İlişkisi Toplam Skoru (Antrenör)” değişkeni için ise varyansların homojenliği Levene testi ile incelenmiştir.

Levene testi sonucuna göre,  $p$ -değeri  $> 0,05$  olduğundan %95 güvenle grupların varyansları homojendir. Bu sebeple antrenör yaş gruplarına göre “Antrenör-Sporcu İlişkisi Toplam Skoru (Antrenör)” değişkeni için ortalamaların karşılaştırılmasında ANOVA testinin kullanılması uygun görülmüştür.

Tablo 12. Antrenörlerin Yaşları Bakımından Sporcu-Antrenör (CART-Q) İlişkisi Ölçeği Alt Boyutlarından Aldıkları Puanlara İlişkin Analiz Sonuçları

		N	Ortalama $\pm$ Standart Sapma	Kullanılan Test İstatistiği	Kullanılan Test İstatistiği Değeri	$p$ -değeri
Yakınlık Skoru	26-32 Yaş	12	10,75 $\pm$ 0,86	Kruskal Wallis Test H	1,11	0,57
	33-40 Yaş	7	11,14 $\pm$ 0,89			
	40 Yaş Üzeri	12	10,75 $\pm$ 0,96			
Bağlılık Skoru	26-32 Yaş	12	7,91 $\pm$ 0,79	Kruskal Wallis Test H	0,69	0,71
	33-40 Yaş	7	7,85 $\pm$ 1,06			
	40 Yaş Üzeri	12	8,16 $\pm$ 0,71			
Tamamlayıcılık Skoru	26-32 Yaş	12	11 $\pm$ 0,95	Kruskal Wallis Test H	2,19	0,33
	33-40 Yaş	7	11,28 $\pm$ 0,75			
	40 Yaş Üzeri	12	10,5 $\pm$ 1,24			
Sporcu Antrenör İlişkisi	26-32 Yaş	12	29,66 $\pm$ 1,61	ANOVA	0,52	0,60
	33-40 Yaş	7	30,28 $\pm$ 1,97			
Toplam Skoru	40 Yaş Üzeri	12	29,41 $\pm$ 1,88			

Çalışmaya katılan 31 antrenörün yaş kategorilerine göre antrenör-sporcu ilişkisi ölçeğine yönelik skorların ortalamaları arasında fark olup olmadığı incelenmiş olup, sonuçları şu şekilde elde edilmiştir:

Antrenörlerin yaş gruplarına göre; antrenör-sporcu yakınlık skorlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir. ( $p > 0,05$ ).

Antrenörlerin yaş gruplarına göre; antrenör-sporcu bağlılık skorlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir. ( $p > 0,05$ ).

Antrenörlerin yaş gruplarına göre; antrenör-sporcu tamamlayıcılık skorlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir. ( $p>0,05$ ).

Antrenörlerin yaş gruplarına göre; antrenörlerinin antrenör-sporcu ilişkisi toplam skorlarına ait ortalamalar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir. ( $p>0,05$ ).

***“Antrenörlerin cinsiyet gruplarına göre, antrenör-sporcu ilişkisi ölçeğinde aldıkları skorlar arasında anlamlı bir fark var mıdır?”***

Cinsiyet grupları erkek ve kadın şeklindedir. İki grup için ortalamaların karşılaştırılmasında uygulanacak olan metodu belirlemek için ilk önce t-testi'nin uygulanabilirliği için varsayımlar incelendi.

Cinsiyet kategorilerine göre yakınlık skoru, bağlılık skoru, tamamlayıcılık skoru ve bunlara ilişkin toplam skorların normal dağılıma uygunluğu Shapiro-Wilk testi ile incelenmiştir. Buna göre “Antrenör-Sporcu İlişkisi Toplam Skoru (Antrenör)” değişkeni hariç tüm değişkenlerin normal dağılıma uygun dağılmadığı belirlenmiştir ( $p<0,05$ ). Bu sebeple normal dağılım göstermeyen değişkenlerin ortalamalarının arasında fark olup olmadığının, Mann Whitney U testi ile incelenmesi, normal dağılım gösteren değişkenlerin ise t-testi ile incelenmesi uygun görülmüştür.

Tablo 13. Antrenörlerin Cinsiyetleri Bakımından Sporcu-Antrenör (CART-Q) İlişkisi Ölçeği Alt Boyutlarından Aldıkları Puanlara İlişkin Analiz Sonuçları

		N	Ortalama ± Standart Sapma	Kullanılan Test İstatistiği	Kullanılan Test İstatistiği Değeri	p-değeri
Yakınlık Skoru	Erkek	22	10,68 ± 0,83	Mann-Whitney U	68,00	0,14
	Kadın	9	11,22 ± 0,97			
Bağlılık Skoru	Erkek	22	8 ± 0,81	Mann-Whitney U	97,50	0,94
	Kadın	9	8 ± 0,86			
Tamamlayıcılık Skoru	Erkek	22	10,77 ± 1,1	Mann-Whitney U	81,50	0,42
	Kadın	9	11,11 ± 0,92			
Sporcu Antrenör İlişkisi Toplam Skoru	Erkek	22	29,45 ± 1,76	t-testi	-1,26	0,22
	Kadın	9	30,33 ± 1,73			

Çalışmaya katılan 31 antrenörün cinsiyet kategorilerine göre antrenör-sporcu ilişkisi ölçeğine yönelik skorların ortalamaları arasında fark olup olmadığı incelenmiş olup, sonuçları şu şekilde elde edilmiştir:

Antrenörlerin cinsiyet gruplarına göre; antrenör-sporcu yakınlık skorlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ( $p>0,05$ ).

Antrenörlerin cinsiyet gruplarına göre; antrenör-sporcu bağlılık skorlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ( $p>0,05$ ).

Antrenörlerin cinsiyet gruplarına göre; antrenör-sporcu tamamlayıcılık skorlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ( $p>0,05$ ).

Antrenörlerin cinsiyet gruplarına göre; antrenörlerinin antrenör-sporcu ilişkisi toplam skorlarına ait ortalamalar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ( $p>0,05$ ).

***“Antrenörlerin medeni durum gruplarına göre, antrenör-sporcu ilişkisi ölçeğinde aldıkları skorlar arasında anlamlı bir fark var mıdır?”***

Medeni durum grupları evli ve bekar şeklindedir. İki grup için ortalamaların karşılaştırılmasında uygulanacak olan metodu belirlemek için ilk önce t-testi'nin uygulanabilirliği için varsayımlar incelendi.

Medeni durum kategorilerine göre yakınlık skoru, bağlılık skoru, tamamlayıcılık skoru ve bunlara ilişkin toplam skorların normal dağılıma uygunluğu Shapiro-Wilk testi ile incelenmiştir. Buna göre tüm değişkenlerin normal dağılıma uygun dağılmadığı belirlenmiştir ( $p<0,05$ ). Bu sebeple değişkenlerin ortalamalarının arasında fark olup olmadığının, Mann Whitney U testi ile incelenmesi uygun görülmüştür.



Tablo 14. Antrenörlerin Medeni Durumları Bakımından Sporcu-Antrenör (CART-Q) İlişkisi Ölçeği Alt Boyutlarından Aldıkları Puanlara İlişkin Analiz Sonuçları

		N	Ortalama ± Standart Sapma	Kullanılan Test İstatistiği	Kullanılan Test İstatistiği Değeri	p-değeri
Yakınlık Skor	Evli	25	10,76 ± 0,92	Mann-Whitney U	54,50	0,27
	Bekar	6	11,16 ± 0,75			
Bağlılık Skor	Evli	25	8 ± 0,7	Mann-Whitney U	68,50	0,73
	Bekar	6	8 ± 1,26			
Tamamlayıcılık Skor	Evli	25	10,76 ± 1,01	Mann-Whitney U	44,50	0,10
	Bekar	6	11,33 ± 1,21			
Sporcu Antrenör İlişkisi	Evli	25	29,52 ± 1,89	Mann-Whitney U	42,50	0,10
Toplam Skoru	Bekar	6	30,5 ± 0,83			

Çalışmaya katılan 31 antrenörün medeni durum kategorilerine göre antrenör-sporcu ilişkisi ölçeğine yönelik skorların ortalamaları arasında fark olup olmadığı incelenmiş olup, sonuçları şu şekilde elde edilmiştir:

Antrenörlerin medeni durum gruplarına göre; antrenör-sporcu yakınlık skorlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ( $p>0,05$ ).

Antrenörlerin medeni durum gruplarına göre; antrenör-sporcu bağlılık skorlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ( $p>0,05$ ).

Antrenörlerin medeni durum gruplarına göre; antrenör-sporcu tamamlayıcılık skorlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ( $p>0,05$ ).

Antrenörlerin medeni durum gruplarına göre; antrenörlerinin antrenör-sporcu ilişkisi toplam skorlarına ait ortalamalar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ( $p>0,05$ ).

**“Antrenörlerin eğitim durumu gruplarına göre, antrenör-sporcu ilişkisi ölçeğinde aldıkları skorlar arasında anlamlı bir fark var mıdır?”**

Eğitim durumu grupları lisans ve lisansüstü şeklindedir. İki grup için ortalamaların karşılaştırılmasında uygulanacak olan metodu belirlemek için ilk önce t-testi’ nin uygulanabilirliği için varsayımlar incelendi.

Haftalık antrenman sıklığı kategorilerine göre yakınlık skoru, bağlılık skoru, tamamlayıcılık skoru ve bunlara ilişkin toplam skorların normal dağılıma uygunluğu Shapiro-Wilk testi ile incelenmiştir. Buna göre “Antrenör-Sporcu İlişkisi Toplam Skoru (Antrenör)” değişkeni hariç tüm değişkenlerin normal dağılıma uygun dağılmadığı belirlenmiştir ( $p<0,05$ ). Bu sebeple normal dağılım göstermeyen değişkenlerin ortalamalarının arasında fark olup olmadığının, Mann Whitney U testi ile incelenmesi, normal dağılım gösteren değişkenlerin ise t-testi ile incelenmesi uygun görülmüştür.

Tablo 15. Antrenörlerin Eğitim Durumları Bakımından Sporcu-Antrenör (CART-Q) İlişkisi Ölçeği Alt Boyutlarından Aldıkları Puanlara İlişkin Analiz Sonuçları

		N	Ortalama ± Standart Sapma	Kullanılan Test İstatistiği	Kullanılan Test İstatistiği Değeri	p-değeri
Yakınlık Skor	Lisans	14	10,71 ± 0,91	Mann-Whitney U	102,00	0,46
	Lisansüstü	17	10,94 ± 0,89			
Bağlılık Skor	Lisans	14	8,07 ± 0,73	Mann-Whitney U	111,50	0,75
	Lisansüstü	17	7,94 ± 0,89			
Tamamlayıcılık Skor	Lisans	14	10,78 ± 1,05	Mann-Whitney U	105,00	0,55
	Lisansüstü	17	10,94 ± 1,08			
Sporcu Antrenör İlişkisi	Lisans	14	29,57 ± 1,86	t-testi	-0,39	0,70
Toplam Skoru	Lisansüstü	17	29,82 ± 1,74			

Çalışmaya katılan 31 antrenörün eğitim durumu kategorilerine göre antrenör-sporcu ilişkisi ölçeğine yönelik skorların ortalamaları arasında fark olup olmadığı incelenmiş olup, sonuçları şu şekilde elde edilmiştir:

Antrenörlerin haftalık antrenman sıklığı gruplarına göre; antrenör-sporcu yakınlık skorlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ( $p>0,05$ ).

Antrenörlerin haftalık antrenman sıklığı gruplarına göre; antrenör-sporcu bağlılık skorlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ( $p>0,05$ ).

Antrenörlerin haftalık antrenman sıklığı gruplarına göre; antrenör-sporcu tamamlayıcılık skorlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ( $p>0,05$ ).

Antrenörlerin haftalık antrenman sıklığı gruplarına göre; antrenörlerinin antrenör-sporcu ilişkisi toplam skorlarına ait ortalamalar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ( $p>0,05$ ).

***“Antrenörlerin çalışma süresi gruplarına göre, antrenör-sporcu ilişkisi ölçeğinde aldıkları skorlar arasında anlamlı bir fark var mıdır?”***

Antrenörlerin çalışma süresi bakımından yıl grupları 4-11 yıl, 12-19 yıl ile 20-26 yıl şeklindedir. İki'den fazla grup için ortalamaların karşılaştırılmasında uygulanacak olan metodu belirlemek için ilk önce ANOVA' nın uygulanabilirliği için varsayımlar incelendi.

Yaş kategorilerine göre yakınlık skoru, bağlılık skoru, tamamlayıcılık skoru ve bunlara ilişkin toplam skorların normal dağılıma uygunluğu Shapiro-Wilk testi ile incelenmiştir. Buna göre “Antrenör-Sporcu İlişkisi Toplam Skoru (Antrenör)” değişkeni hariç tüm değişkenlerin normal dağılıma uygun dağılmadığı belirlenmiştir ( $p<0,05$ ). Bu sebeple normal dağılım göstermeyen değişkenlerin ortalamalarının arasında fark olup olmadığının, Kruskal-Wallis H testi ile incelenmesi uygun görülmüştür.

“Antrenör-Sporcu İlişkisi Toplam Skoru (Antrenör)” değişkeni için ise varyansların homojenliği Levene testi ile incelenmiştir.

Levene testi sonucuna göre,  $p$ -değeri  $>0,05$  olduğundan %95 güvenle grupların varyansları homojendir. Bu sebeple antrenör yaş gruplarına göre “Antrenör-Sporcu İlişkisi Toplam Skoru (Antrenör)” değişkeni için ortalamaların karşılaştırılmasında ANOVA testinin kullanılması uygun görülmüştür.

Tablo 16. Antrenörlerin Çalışma Süreleri Bakımından Sporcu-Antrenör (CART-Q) İlişkisi Ölçeği Alt Boyutlarından Aldıkları Puanlara İlişkin Analiz Sonuçları

	N	Ortalama ± Standart Sapma	Kullanılan Test İstatistiği	Kullanılan Test İstatistiği Değeri	p- değeri	
Yakınlık Skoru	4-11 Yıl	14	10,78 ± 0,89	Kruskal Wallis Test H	0,29	0,86
	12-19 Yıl	6	11 ± 0,89			
	20-26 Yıl	11	10,81 ± 0,98			
Bağlılık Skoru	4-11 Yıl	14	8 ± 0,78	Kruskal Wallis Test H	0,14	0,93
	12-19 Yıl	6	7,83 ± 1,16			
	20-26 Yıl	11	8,09 ± 0,7			
Tamamlayıcılık Skoru	4-11 Yıl	14	11,07 ± 0,91	Kruskal Wallis Test H	1,51	0,47
	12-19 Yıl	6	10,83 ± 1,6			
	20-26 Yıl	11	10,63 ± 0,92			
Sporcu Antrenör İlişkisi Toplam Skoru	4-11 Yıl	14	29,85 ± 1,74	ANOVA	0,09	0,91
	12-19 Yıl	6	29,66 ± 2,73			
	20-26 Yıl	11	29,54 ± 1,29			

Çalışmaya katılan 31 antrenörün çalışma süresi kategorilerine göre antrenör-sporcu ilişkisi ölçeğine yönelik skorların ortalamaları arasında fark olup olmadığı incelenmiş olup, sonuçları şu şekilde elde edilmiştir:

Antrenörlerin çalışma süresi sıklığı gruplarına göre; antrenör-sporcu yakınlık skorlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ( $p>0,05$ ).

Antrenörlerin çalışma süresi sıklığı gruplarına göre; antrenör-sporcu bağlılık skorlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ( $p>0,05$ ).

Antrenörlerin çalışma süresi sıklığı gruplarına göre; antrenör-sporcu tamamlayıcılık skorlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ( $p>0,05$ ).

Antrenörlerin çalışma süresi sıklığı gruplarına göre; antrenörlerinin antrenör-sporcu ilişkisi toplam skorlarına ait ortalamalar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ( $p>0,05$ ).

### 3. SONUÇ ve ÖNERİLER

23019 Avrupa Üniversiteleri Tenis Şampiyonası' na katılan ve görev yaptıkları üniversitelerini temsil eden tenis antrenörlerinin perspektifinden antrenör-sporcu ilişkisi düzeyi ile, antrenör yaşı, cinsiyeti, medeni durumu, eğitim durumu ve çalışma süresi değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığının ortaya konulması amacıyla yapılan bu çalışmada;

Antrenör-sporcu arasındaki ilişkinin tenis antrenörleri perspektifinden incelenmesi sonucunda araştırma kapsamında ilişkisi merak edilen antrenör yaşı, cinsiyeti, medeni durumu, eğitim durumu ve çalışma süresi değişkenlerine bağlı olarak değişmediği ortaya çıkmıştır (Tablo.12, Tablo.13, Tablo.14, Tablo.15 ve Tablo.16).

Antrenör-sporcu ilişkisinin antrenör perpektifinden nadir olarak incelendiği çalışmalardan biri Keskin ve diğ., (2018) tarafından yapılmıştır. Bu çalışmaya göre, lise spor takımlarındaki antrenörler üzerinde yaptıkları çalışmada, antrenör-sporcu ilişkisi düzeyinin cinsiyete göre belirlenmesi için yapılan analiz sonuçlarına göre cinsiyet değişkeni tek başına anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmacıların ortaya koydukları bu sonuç, bu çalışmanın sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Buğdaycı ve ark. (2017) ise salon futbolu antrenörleri ile yaptığı çalışmada, antrenör-sporcu arasındaki iletişim kanallarının açılmasında antrenör-sporcu çalışma süresinin önemli bir belirleyici olduğunu ortaya koymuşlardır. Aynı şekilde Abakay ve Kuru (2013), futbolcuların antrenörleriyle birlikte çalışma sürelerine göre iletişim düzeylerinde anlamlı bir farklılık olduğunu, bu farklılığın kişilerin birlikte vakit geçirme sürelerinin artmasıyla birbirlerini daha iyi tanıyacağı düşüncesi ile gerek sporcunun antrenörünü gerekse antrenörün sporcusunu daha iyi tanması olarak açıklamıştır. Bu çalışmada, antrenörlerin çalışma süreleri değişkeninden elde edilen sonuçlarda anlamlı bir farklılığın tespit edilmemesi oldukça düşündürücüdür. Burada belirleyici olan faktör, antrenörlerin kişilik özelliklerinin farklı olması olabilir.

Uluslararası araştırma yürütme mantığının bir kısmı, farklı kültürlerin antrenör ilişkilerinin doğasını nasıl değiştirdiğini anlamak için bilimsel araştırmaya olan talebi artırmaktadır. Gerçekten de, bu tür bir araştırma, araştırmacılara antrenörlük bağlamında anahtar bir ilişkinin kalitesini değerlendirmek ve daha sonra ilişki kurma, iletişim ve etkileşimde iyileştirilmesi gerekebilecek alanları belirlemek için sağlam teorik bilgi ve kanıt sağlama potansiyeline sahiptir.

Antrenör-sporcu ilişkisinde gerek antrenörler gerekse sporcular açısından algılanan davranışların spor performansına etki ettiği göz önünde bulundurulursa, antrenör-sporcu ilişkisinin algılanan davranışlar açısından ele alınmasının antrenörlük alanı için önemli bilgiler ortaya koyacağı söylenebilir.

Bu çalışmanın sadece 2019 yılında gerçekleşen Avrupa Üniversiteler Tenis Şampiyonası' na katılım hakkı elde eden üniversitelerin antrenörleri ile yürütüldüğü göz önünde bulundurulursa, Avrupa' daki diğer üniversitelerin antrenörlerinin de dâhil edileceği daha kapsamlı bir çalışma ile daha verimli sonuçlar elde edilebilir.

Ayrıca Avrupa'daki tenis antrenörleri ile Türkiye' deki tenis antrenörlerinin perspektifinden antrenör-sporcu ilişkisinin karşılaştırılabileceği benzer çalışmalar yapılabilir.

Bu çalışma ve bu alanda yapılan/yapılacak diğer çalışmalar antrenör geliştirme programlarını bilgilendirme potansiyeline sahiptir. Farklı ülkelerdeki antrenörler ve sporcular arasındaki karmaşık kişilerarası dinamiklerin altını çizen nüansları ele almak için kültürel çerçevede özel ve hassas araştırmaların da sayısal olarak artması gereklidir.

## KAYNAKÇA

Abakay, U. & Kuru, E. (2013). "Kadın Futbolcularda Antrenörle İletişim Düzeyi ve Başarı Motivasyonu İlişkisi", Gaziantep University Journal of Social Sciences, 12(1):20-33.

Adie, J.W. ve Jowett, S. (2010). "Meta-Perceptions of The Coach-Athlete Relationship, Achievement Goals and Intrinsic Motivation Among Sport Participants", Journal of Applied Social Psychology, 40(11):2750-2773.

Avcı, K.S.; Çepikkurt, F. & Kale, E.K. (2018). "Examination of The Relationship Between Coach-Athlete Communication Levels and Perceived Motivational Climate for Volleyball Players", Universal Journal of Educational Research, 6(2):346-353.

Bezci, S. (2016). "Investigating The Relationship Between The Perceptions of The Taekwondo Athletes Towards Coach-Athlete Relationship, Task and Ego Orientation in Sports and Motivation in Sports", International Journal of Environmental and Science Education, 11(5):8436-8447.

Buğdaycı, S.; Zengin, Ö.; Abakay, U. & Demir, H. (2017). "Leadership Styles of Futsal Coaches form Athletes' Perceptions", Turkish Journal of Sport and Exercise, 19(3):354-359.

- Büyüköztürk, Ş.; Kılıç Çakmak, E.; Akgün, Ö.E.; Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2013). Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Geliştirilmiş 14. Baskı, Pegem Akademi: Ankara.
- Côté, J. & Gilbert, W. (2009). “An Integrative Definition of Coaching Effectiveness and Expertise”, *International Journal of Sports Science and Coaching*,4:307-323.
- Dumangöz, P.D. (2019). “Spor ve İletişim”. S.B. Çavuşoğlu (Ed). Spor Yönetiminde Temel Alanlar içinde, ss. 1-20, Nobel Yayıncılık: Ankara.
- Estell, D.B.; Farmer, T.W.; Cairns, R.B. & Cairns, B.D. (2002). “Social Relations and Academic Achievement in Inner-city Early Elementary Classrooms”, *International Journal of Behavioral Development*, 26(6): 518-528.
- Güllü, (2018). “The Effect of The Coach-Athlete Relationship on Passion for Sports: The Case of Male Handball Players in Super League”, *Journal of Education and Training Studies*, 7(1):38-47.
- Hellstedt, J.C. (1987). “The Coach/Parent/Athlete Relationship”, *The Sport Psychologist*, 1,:151-160.
- Iso-Ahola S.E. (1995). “Intrapersonal and Interpersonal Factors in Athletic Performance”, *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, 5(4):191-199.
- Selağzı, S. & Çepikkurt, F. (2014). “Antrenör ve Sporcu İletişim Düzeylerinin Belirlenmesi”, *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(1): 11-18.
- Jowett, S. (2005a). “On Repairing and Enhancing The Coach-Athlete Relationship”. In S. Jowett & M.Jones (Ed.), *The Psychology of Coaching*, pp. 14-26, Sport and Exercise Psychology Division. The British Psychological Society: Leicester.
- Jowett, S. (2005b). “The Coach-Athlete Partnership”, *The Psychologist*, 18(7):412-415.
- Jowett, S. & Chaundy, V. (2004). “An Investigation into The Impact of Coach Leadership and Coach-Athlete Relationship on Group Cohesion”, *Group Dynamics:Theory, Research and Practise*, 8(4):302-311.
- Jowett, S. & Cockerill, I.M. (2003). “Olympic Medallists’s Perspective of the Athlete-Coach Relationship”, *Psychology of Sport and Exercise*, 4: 313-331.
- Jowett, S. ve Meek, G.A. (2000). “The Coach-Athlete Relationship in Married Couples: An Exploratory Content Analysis”, *The Sport Psychologist*, 14(2):157-175.
- Jowett, S. & Ntoumanis, N. (2004). “The Coach-Athlete Relationship Questionnaire (CART-Q): Development and Initial Validation”, *Scandinavian Journal of Medicine and Science in Sports*, 14:245-257.
- Jowett, S. & Shanmugam, V. (2016). “Relational Coaching in Sport: Its Psychological Underpinnings and Practical Effectiveness”. In R. Schinke, K.R. McGannon & B. Smith (Ed.), *Routledge International Handbook of Sport Psychology*, pp. 471-484, Routledge, London.
- Jowett, S. & Timson-Katchis, M. (2005). “Social Networks in Sport: Parental Influence on The Coach-Athlete Relationship”, *The Sport Psychologist*, 19(3):267-287.
- Keegan, R.J.; Harwood, C.G.; Spray, C.M. & Lavalley, D.E. (2009). “A Qualitative Investigation Exploring the Motivational Climate in Early Career Sports Participants: Coach, Parent and Peer Influences on Sport Motivation”, *Psychology of Sport and Exercise*, 10(3):361-372.
- Keskin, A.; Özdemir, A.; Tunç, A.A. & Devrilmez, E. (2018). “Lise Spor Takımlarında Antrenör-Sporcu İlişisinin İncelenmesi”, *SPORTİVE (Spor, Eğitim ve Rekreasyon Dergisi)*, 1(1):1-11.
- Kodzi, I.A.; Oketch, M.; Ngware, M.W.; Mutisya, M. & Nderu, E.N. (2014). “Social Relations as Predictors of Achievement in Math in Kenyan Primary School”, *International Journal of Educational Development*, 39:275-282.
- LaVoi, N.M. (2004). “Blades of Glory: A Young Team Bred to Win”, *Sociology of Sport*, 21:220-225.
- Lyle, J.W.B. (2007). “Modelling The Complexity of The Coaching Process: A Commentary”, *International Journal of Sports Science and Coaching*, 2(4):407-409.
- Ramazanoğlu, F. (2018). “Investigation of Relationship Between Coach and Athlete in Terms of Different Variables”, *Universal Journal of Educational Research*, 6(7):1431-1436.

Shon, E.S. & Shon, M.W. (2005). "Essay Role of The Coach-Athlete Relationship", *Medicine and Sport*, 366:529-530.

Yang, S.X. & Jowett, S. (2012). "Psychometric Properties of The Coach-Athlete Relationship Questionnaire (CART-Q) in Seven Countries", *Psychology of Sport and Exercise*, 13:36-43.

Wylleman, P. (2000). "Interpersonal Relationships in Sport: Uncharted Territory in Sport Psychology Research", *International Journal of Sport Psychology*, 31:555-572.